

29. DRŽAVNO NATJECANJE IZ GEOGRAFIJE 2022. GODINE

8. RAZRED

RADNI MATERIJAL ZA ISTRAŽIVAČKI RAD

Prilog 1.

Koliku novčanu pomoć za novorođenčad daju Grad Krk i općine s otoka Krka

<https://otok-krk.org/krk/koliku-novcanu-pomoc-za-novorodencad-daju-grad-krk-i-opcine-s-otoka-krka>

Milovan Kirinčić 19. 01. 2018.

Jedna od mjera pronatalitetne politike je jednokratna novčana pomoć roditeljima novorođene djece. Evo kako su to riješile jedinice lokalne uprave s otoka Krka:

GRAD KRK

Za prvo dijete 3.000,00 kuna,
za drugo 4.500,00 kuna,
za treće na 6.000,00 kuna, a za svako sljedeće dijete povećava se za 3.000.00 kuna.

OPĆINA BAŠKA

Za prvo dijete 5.000,00 kuna,
za drugo 7.000,00 kuna,
za treće 15.000,00 kuna
za četvrto i svako sljedeće dijete 30.000,00 kuna.

OPĆINA DOBRINJ

Za prvo dijete 4.000,00 kuna,
za drugo 6.000,00 kuna,
za treće 10.000,00 kuna,
za četvrto dijete 20.000,00 kuna, te dodatnih 2.000,00 kuna za svako daljnje novorođeno dijete.

OPĆINA MALINSKA-DUBAŠNICA

Za prvo dijete 4.000,00 kuna,
za drugo 7.000,00 kuna (isplata se vrši u dvije rate; prvu godinu 4.000,00, a nakon godine dana 3.000,00 kuna),

za treće 12.000,00 kuna ((isplata se vrši u tri rate po 4.000,00 kuna godišnje)
za četvrto dijete 18.000,00 kuna (isplata se vrši u četiri rate po 4.500,00 kuna godišnje)
za peto i svako daljnje dijete 25.000,00 kuna (isplata se vrši u pet rata po 5.000,00 kuna godišnje).
(Ova odluka vrijedi za djecu rođenu od 1. siječnja 2018.)

OPĆINA OMIŠALJ

Za svako novorođeno dijete 4.000,00 kuna.

OPĆINA PUNAT

Za prvo dijete 5.000,00 kuna,
za drugo 7.000,00 kuna,
za treće 10.000,00 kuna
za četvrto i svako sljedeće dijete 15.000,00 kuna.

OPĆINA VRBNIK

Za svako novorođeno dijete 5.000,00 kuna.

(MK)

Prilog 2.

Preuzeto s <https://www.novolist.hr/regija/krk-je-sve-pozeljnije-mjesto-za-zivot-neki-ga-nazivaju-i-otocnim-tigrom-s-kvarnera/>, pristupljeno 2. 4. 2022.

Krk je sve poželjnije mjesto za život. Neki ga nazivaju i “otočnim tigrom” s Kvarnera

Barbara Čalušić

29. veljače 2020.

Foto Vedran Karuza

Jako je važno da se projekti na kojima radimo prezentiraju i da ljudi osjete zadovoljstvo življenja u gradu, ali i da u tom nastojanju za život u našem gradu privučemo i ljude iz nekih drugih dijelova Hrvatske. Uvijek smo promovirali otvoren pristup, otvoreni smo za nove stanovnike i drago nam je kad novi ljudi dolaze što se, uostalom, pokazalo jako dobrim, smatra gradonačelnik Krka Darijo Vasilić koji kao najveći uspjeh grada vidi pozitivan natalitet i stalan mehanički priliv stanovništva. Pozitivna stopa nataliteta, konstantan rast broja stanovnika, mreža komunalne infrastrukture o kojoj i veliki gradovi mogu samo sanjati, impresivna praksa održivog razvoja i stalan razvoj poduzetništva, samo su dio kvaliteta kojima se može pohvaliti Grad Krk. Iako se ubraja u kategoriju malih gradova koji se pritom nalazi na otoku, Krk je dobro iskoristio svoje prirodne prednosti, između ostalog,

blizinu velikog grada i činjenicu da je jedan od pet hrvatskih otoka koji su mostom povezani s kopnom. No, sve ostalo učinili su ljudi, vrijedni i uvijek složni kad se radi o razvoju otoka i glavnog otočnog središta – Grada Krka.

Broj novorođene djece u Krku u zadnjih se deset godina povećao za deset posto. Početkom dvijetisućitih godišnje se u Krku prosječno rađalo 60 beba, a od 2010. godine do danas ta brojka iznosi 66. Prema popisima stanovništva broj stanovnika je u Gradu Krku svakih deset godina deset posto veći. Prilikom osnutka, Grad Krk 1991. godine na popisu stanovništva imao je neznatno više od 5000 stanovnika. Posljednji popis pokazao je 6.250 stanovnika, a danas je ta brojka dosegla 6800 stanovnika.

Broj stanovnika kontinuirano raste i tu je primjetan mehanički priliv, što je posljedica dolaska u Krk zbog zaposlenja. Krajem 20. stoljeća ljudi su se u Grad Krk pretežno doseljavali iz drugih mjesta na otoku, no od 2000. godine ljudi se doseljavaju u Krk uglavnom iz drugih dijelova Hrvatske, i to radi posla, a dosta je i onih koji ovdje dolaze provesti treću životnu dob. Možemo reći da naš grad živi 365 dana u godini, što nije slučaj s ostalim malim turističkim mjestima koja turbo žive ljeti, a zimi su

gotovo mrtvi. Cjelogodišnji život u gradu donio nam je novu kvalitetu života, ističe Vasilić. Prije više od deset godina u Krku je sagrađena prva POS-ovu zgrada u kojoj je izgrađeno 16 stanova.

To se pokazalo kao dobro iskustvo te je nedavno izgrađena još jedna takva zgrada s 30 stanova.

Stanari su, kako kaže Vasilić, mladi ljudi, dijelom oni koji su se doselili na Krk, ali i domaći mladi ljudi koji su stanovali s roditeljima u obiteljskim kućama. S obzirom da je za POS-ove stanove kod posljednje izgradnje interes pokazalo čak stotinjak mladih obitelji, u Gradu Krku radi se na pripremi lokacije za još jednu takvu zgradu koja bi trebala biti locirana u Korniću.

Mjere i aktivnosti koje provodi Grad Krk:

- naknada za novorođenčad: 3.000 kn prvo, 4.500 kn drugo, 6.000 treće dijete
- stipendija za polaznike poslijediplomskog studija: 1.000 kuna
- predškolski odgoj: planira se izgradnja dva manja vrtića u Krku i Vrhcu
- pomoć umirovljenicima: besplatan obrok kućanstvima s primanjima do 1.500 kn, gerontodomaćice, sufinanciranje prijevoza iz Malog Karteca
- poticaji za poduzetnike: Nova poslovna zona Kornić, umanjeње komunalnog doprinosa za 80 % poljoprivredne proizvodne objekti
- poticana stanogradnja: 46 POS-ovih stanova, u planu i treća zgrada
- telekomunikacije: izgradnja optike brzine 500 megabita u sekundi

Kad je riječ o komunalnoj infrastrukturi u gradu, ali i na cijelom otoku, nije teško zaključiti da je njezina razvijenost ovdje dostigla svoj maksimum.

– Po tom pitanju daleko smo ispred cijele Hrvatske. U vodoopskrbi smo na otoku došli do svake pa i najudaljenije točke s javnom vodovodnom mrežom, opskrbili smo sva domaćinstva, gospodarstva i poslovne prostore vodom. Priključeni smo u smislu rezervne opskrbe vodom na riječki vodovod kroz

Krčki most, a imamo i naša izvorišta na otoku koja imaju velike kapacitete i u većem dijelu godine dostatna su za potrošnju na otoku. Smanjili smo gubitke na vodovodnoj mreži na 17 posto gubitaka dok su prosječni gubici na vodi u Hrvatskoj oko 50 posto. Istraživanja Europske unije govore da se gubitke ispod 20 posto više ne isplati smanjivati jer je puno veće ulaganje u kvalitetu od ušteda koje se postižu smanjenjem gubitaka. Uštede smo prvenstveno postigli izgradnjom vodovodne mreže koja se gradi cijevima od lijevanog željeza – duktilom. Europskim projektom aglomeracije riješit ćemo kanalizaciju u svim priobalnim mjestima na otoku i izgraditi šest pročišćivača otpadnih voda do drugog stupnja. Dosad je u gradu Krku bilo izgrađeno oko 23 kilometra kanalizacije, a sad gradimo novih dvadeset na području Krka i Kornića. Kornić kao naše najveće turističko mjesto nakon Krka, sad će dobiti i kanalizacijsku mrežu, najavljuje Vasilić.

Već sam pogled na prometnice na otoku, počevši od državne ceste 102 koja je kompletno uređena i sanirana od Omišlja do Baške i dijelom je na njoj sagrađena i biciklistička staza, dovoljno svjedoči o visokim komunalnim standardima. Trenutno se radi na novoj mreži prometnica otoka Krka, a gradonačelnik Krka otkriva kako su u tijeku razgovori s Hrvatskim cestama o izgradnji još jednog profila na prometnici od Krka do Krčkog mosta. Paralelno bi se gradila još jedna cesta na trasi nekadašnje Plave magistrale koja bi povezivala Punat preko Dobrinja do Omišlja. S izgradnjom ovih prometnica izlazak s Krka ljeti u vrijeme vikenda bio bi značajno rasterećen i promet puno protočniji.

...

Otočno Komunalno društvo Ponikve registrirano je i za poslove u energetici i trenutno radi i na predlaganju novih lokacija za izgradnju solarnih elektrana. Na desetak lokacija u Gradu Krku već postoje solarne elektrane na krovovima javnih objekata, a Općina Baška nedavno je predložila projekt u sklopu kojeg bi na brdu iznad Baške trebala izgraditi solarnu elektranu od pet megavata.

– Pripremamo i dvije lokacije za izgradnju vjetroelektrane jer želimo postići da otok Krk bude energetske neovisan i svih sedam lokalnih samouprava sudjelovalo je u izradi studije »Otok Krk – otok s nultom emisijom CO₂« što smo projicirali na 2040. godinu kad očekujemo da ćemo biti energetske autonomni i CO₂ neutralni, ističe Vasilić.

Prema podacima Ministarstva zaštite okoliša i energetike, Grad Krk nalazi se na prvom mjestu sa 60 posto odvojenog otpada u primarnoj selekciji. Krčki gradonačelnik kaže kako ovaj grad teži tome da u sljedećih pet godina dođe na 80 posto.

– Radi se nova kompostana na reciklažnom dvorištu Treskavac, a novost je da smo cijeli sustav individualizirali micanjem eko-otoka po ulicama. Svaki potrošač dobio je pet kanti za razne vrste otpada, a Ponikve dolaze do svakog doma i pojedinačno skupljaju otpad. Tako smo individualizirali odgovornost kod sakupljanja otpada. Imamo ekopatrole koje to kontroliraju, no nemamo sankcije, idemo samo s pismenim opomenama kojima želimo motivirati ljude da to poštuju, kaže Vasilić.

Na ekologiju se misli i kod gradske rasvjete te je oko 60 posto javne rasvjete zamijenjeno LED lampama, a ove godine uz kredit HBOR-a mijenja se preostalih 40 posto te će za mjesec Krk u potpunosti biti pokriven LED-om. Na taj način smanjena je angažirana snaga od 220 tisuća kilovata

godišnje na osamdeset tisuća, a potrošnja na javnoj rasvjeti prepolovljena je te se s tim uštedama financira sama investicija.

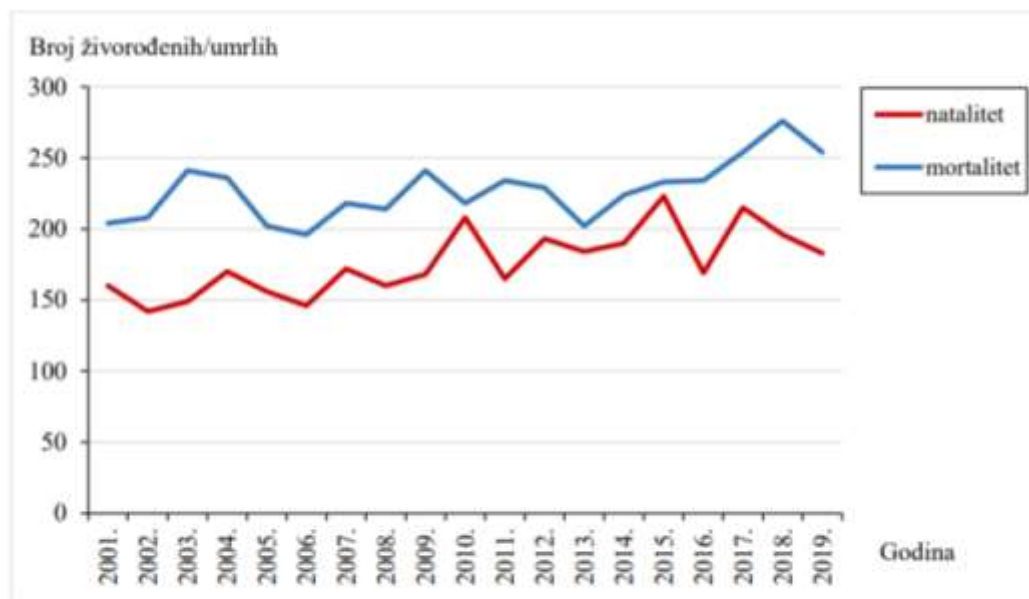
– Poduzetnicima umanjujemo komunalnu naknadu za prve četiri godine od osnutka obrta ili tvrtke, a imamo i poticaje umanjivanja komunalnog doprinosa kad se grade poljoprivredni i proizvodni objekti te je u tom slučaju komunalni doprinos 80 posto manji nego kad se gradi stambena zgrada. U gradu Krku imamo dva plodonosna polja Kimpi i Kaštel gdje se nalazi većina gradske poljoprivrede, no najznačajnije, kad je poljoprivreda u pitanju, je maslinarstvo. Krk i Punat su središte krčkog maslinarstva. Imamo puno obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava koji su vezani uz maslinarstvo, a u Krku imamo i dvije uljare koje proizvode značajne količine maslinova ulja. Maslinovo ulje je preko naše udruge Drobница zaštićeno europskim certifikatom izvornosti i to je jedan od 15-ak proizvoda u Hrvatskoj koje ima zaštitu Europske unije. Tu je i krčki pršut koji je prvi tako zaštićen proizvod u Hrvatskoj, a radimo i na zaštiti ovčjeg sira i krčkih šurlica. Grad financira procedure izrade certifikata te očekujemo da ćemo i po tom pitanju dobiti certifikate, kaže Vasilić.

– Krk lijepim i ugodnim mjestom za život prije i iznad svega čini mentalitet njegovih stanovnika. U ovom se gradu nitko ne zamara političkim ili svjetonazorskim stajalištima ljudi iz svog susjedstva. Nitko te ne pita kakav si, što misliš, jesi li lijev ili desni niti te zbog toga »etiketira« i »škartira« na način kako se prečesto čini u drugim dijelovima naše zemlje, čak i regije, kaže Brujo. Krk je grad tolerancije i mirnog suživota, sredina u kojoj se svatko osjeća sigurno i spokojno i u kojoj uistinu nemaš razloga brinuti, posebice ne tuđu brigu, kaže ocijenivši da se to zadovoljstvo ogleda i u činjenici da Krčani već skoro tri desetljeća ne mijenjaju ljude na vlasti.

– Osim toga, Krk upravo idealnim mjestom za život čine njegovi sadržaji, živost koja vlada u toplijoj polovici godine, ali i mir i spokoj koji obilježavaju svakodnevicu onog drugog, zimskog djela godine. Za razliku od drugih gradova u našem susjedstvu, posebice onih otočnih, Krk ima veliku prednost u svojoj odličnoj povezanosti s kopnom pa tako i Rijekom u kojoj si danas, u bilo koje doba dana ili noći, za malo više od pola sata. Biti tako blizu svemu što velik grad nudi, a istovremeno i u okružju mirnog, tihog gradića očuvane prirode, privilegij je na kojemu nam mnogi, s pravom, zavide. Isto kao što za pol ure mogu biti na Korzu, iz Krka za čas možeš biti i u potpunoj divljini, a s tek neznatno većim trudom i na susjednim otocima Cresu ili Rabu. Mislim da je tako dobra pozicioniranost i povezanost grada s ostatkom svijeta važan element u osjećaju njegovih stanovnika da im je uistinu sve i uvijek »pod nosom«, završio je naš sugovornik.

Cijeli otok turistička je meka ljeti, no sve je više i onih koji svoju mirovinu odluče provesti na Krku. U Krku djeluje županijski Dom umirovljenika Mali Kartec koji ima oko 150 korisnika i čiji su korisnici u većem broju s otoka Krka. Kako kaže Vasilić, to je velika blagodat za domaće ljude koji tako na neki način ostaju doma i u kvalitetnim uvjetima mogu doživjeti svoju starost.

Prilog 3.

Sl. 7. Prirodno kretanje stanovništva otoka Krka od 2001. do 2019. godine

Izvor: DZS (2002-2020)

Prilog 4.

Tab. 4. Prirodno kretanje stanovništva u jedinicama lokalne samouprave na otoku Krku 2018., 2019. i 2020. godine

JLS	2018. ¹		2019. ²		2020. ³	
	Nv	M	Nv	M	Nv	M
Baška	13	28	14	21	5	32
Dobrinj	14	36	18	30	13	38
Krk	70	88	56	83	79	78
Malinska-Dubašnica	28	42	26	37	24	47
Omišalj	38	35	35	31	43	27
Punat	18	27	21	27	14	38
Vrbnik	15	20	13	25	12	33

1 Priopćenje 7.1.1., PRIRODNO KRETANJE STANOVNIŠTVA REPUBLIKE HRVATSKE U 2018., DZS, 19. srpnja 2019.

2 Priopćenje 7.1.1., PRIRODNO KRETANJE STANOVNIŠTVA REPUBLIKE HRVATSKE U 2019., DZS, 20. srpnja 2020.

3 STATISTIČKA IZVJEŠĆA 1684/2021., DZS, 2021.

Prilog 5.

PRIMJERI NAVOĐENJA LITERATURE NA KRAJU TEKSTA

VRSTA REFERENCE TYPE OF REFERENCE	CITIRANJE U TEKSTU CITING IN THE TEXT		REFERENCA U POPISU LITERATURE I IZVORA REFERENCE IN THE LIST OF REFERENCES
	Hrvatski Croatian	Engleski English	
Članak u časopisu Paper in a journal	(Klarić, 2016)	(Klarić, 2016)	Klarić, Z., 2016: Geographical aspects of the territorial organisation of Croatia and comparison with other European countries, <i>Croatian Geographical Bulletin</i> 78 (2), 49-75, DOI: 10.21861/HGG78.02.02. Broj 78 označuje godište (volumen) časopisa, (2) broj sveska unutar godišta, 49-75 paginaciju rada u svesku, a DOI: 10.21861/HGG78.02.02 označuje DOI rada. No. 78 denotes the year (volume) of the journal, (2) the number of the volume within the particular year, 49-74 indicates the page numbers within the volume, while DOI: 10.21861/HGG78.02.02 is the DOI of the paper.
Članak u časopisu s 2 autora Paper in a journal with 2 authors	(Garay i Cănoves, 2011)	(Garay and Cănoves, 2011)	Garay, L., Cănoves, G., 2011: Life Cycles, Stages and Tourism History. The Catalonia (Spain) Experience, <i>Annals of Tourism Research</i> 38 (2), 651-671.
Članak u časopisu s 3 i više autora Paper in a journal with 3 or more authors	(Lozić i dr., 2006)	(Lozić et al., 2006)	Lozić, S., Fuerst-Bjeliš, B., Perica, D., 2006: Quantitative-geomorphological and Environmental historical Impact on the Ecological Soil Depth; Northwestern Croatia, <i>Hrvatski geografski glasnik</i> 68 (1), 7-25.
Članak objavljen na dva jezika Journal published bilingually	(Winde, 2015)	(Winde, 2015)	Winde, F., 2015: Uranium pollution in South Africa: past research and future needs/Onečišćenje uranijem u Južnoafričkoj Republici: prošla istraživanja i buduće potrebe, <i>Hrvatski geografski glasnik</i> 77 (2), 33-53.
Članak u časopisu s identifikatorom DOI Paper in a journal with DOI	(Radeva i dr., 2018)	(Radeva et al., 2018)	Radeva, K., Nikolova, N., Gera, M., 2018: Assessment of hydro-meteorological drought in the Danube Plain, Bulgaria, <i>Hrvatski geografski glasnik</i> 80 (1), 7-21, DOI: 10.21861/HGG.2018.80.01.01.
Knjiga Book	(Graham i dr., 2000)	(Graham et al., 2000)	Graham, B., Ashworth, G. J., Tunbridge, J. E., 2000: <i>A Geography of Heritage: Power, Culture and Economy</i> , Arnold, London.
Poglavlje u knjizi Chapter in a book	(Russo i Van der Borg, 2008)	(Russo and Van der Borg, 2008)	Russo, A. P., Van der Borg, J., 2008: Area Regeneration and Tourism Development: Evidence from Three European Cities, in: Jansen-Verbeke, M., Priestley, G. K., Russo, A. P. (eds.): <i>Cultural Resources for Tourism: Patterns, Processes and Policies</i> , Nova Science Publishers, New York, 197-213.
Članak u zborniku radova Paper in proceedings	(Bočić i dr., 2014)	(Bočić et al., 2014)	Bočić, N., Buzjak, N., Kern, Z., 2014: Some New Potential Subterranean Glaciation Research Sites from Velebit Mt. (Croatia), in: Lewis, L., Kern, Z., Maggi, V., Turri, S. (eds.): <i>6th International Workshop on Ice Caves</i> , National Cave and Karst Research Institute, Carlsbad, 72-76.
Članak na internetskoj stranici Paper on the internet page	(Faričić, 2003)	(Faričić, 2003)	Faričić, J., 2003: Postoji li danas Dalmacija?, http://www.geografija.hr/hrvatska/postoji-li-danas-dalmacija/ (6. 2. 2016.)
Tiskana publikacija Published publication	(DZS, 2003)	(CBS, 2003)	Državni zavod za statistiku (DZS) / Croatian Bureau of Statistics (CBS), 2003: Popis stanovništva, kućanstava i stanova 31. ožujka 2001.: stanovništvo prema spolu i starosti, po naseljima / Census of population, households and dwellings 31 March 2001: Population by sex and age, by settlements, Statistička izvješća / Statistical Reports 1167, Zagreb.

VRSTA REFERENCE TYPE OF REFERENCE	CITIRANJE U TEKSTU CITING IN THE TEXT		REFERENCA U POPISU LITERATURE I IZVORA REFERENCE IN THE LIST OF REFERENCES
	Hrvatski Croatian	Engleski English	
Publikacija na internetu Publication on the Internet	(DZS, 2013)	(CBS, 2013)	Državni zavod za statistiku (DZS) / Croatian Bureau of Statistics (CBS), 2013: Popis stanovništva, kućanstava i stanova 2011. godine: stanovništvo prema starosti i spolu, po naseljima / Census of population, households and dwellings in 2011: Population by sex and age, by settlements, www.dzs.hr (13. 10. 2013.).
Dokument na internetu Document on the Internet	(UN, 1987)	(UN, 1987)	United Nations (UN), 1987: Report of the World Commission on Environment and Development (WCED): Our Common Future, http://conspect.nl/pdf/Our_Common_Future-Brundtland_Report_1987.pdf (13. 10. 2013.).
Web stranica web mjesta ili institucije Web page of a web page or an institution	(UNESCO, 2018)	(UNESCO, 2018)	UNESCO, 2018: World Heritage List, https://whc.unesco.org/en/list/ (13. 12. 2018.).
Slika ili tablica na internetu Figure or table on the Internet	(Deposit Photos, 2016)	(Deposit Photos, 2016)	Deposit Photos, 2016: Vernazza, Parque Nacional de Cinque Terre, Liguria, Italia, https://pt.depositphotos.com/130348824/stock-photo-vernazza-cinque-terre-national-park.html (26.11.2018.).
Baza podataka Database	(Eurostat, 2018)	(Eurostat, 2018)	Eurostat, 2018: Passenger transport by type of transport, https://ec.europa.eu/eurostat/data/database (13. 12. 2018.).
GIS podaci GIS data	(DGU, 2016)	(CGA, 2016)	Državna geodetska uprava (DGU) / Croatian Geodetic Administration (CGA), 2016: Središnji registar prostornih jedinica RH (GIS shapefileovi) / Central registry of spatial units in the Republic of Croatia (GIS shapefiles), Zagreb.
Novinski članak (tiskani) Newspaper article (published)	(Slapper, 2008)	(Slapper, 2008)	Slapper, G., 2005: Corporate manslaughter: new issues for lawyers, <i>The Times</i> , 3 October, 4.
Novinski članak (na internetu) Newspaper article (on the internet)	(Chittenden i dr., 2003)	(Chittenden et al., 2003)	Chittenden, M., Rogers, L., Smith, D., 2003: Focus: Targetitis ails NHS. <i>Times Online</i> , 1 June, http://www.timesonline.co.uk/tol/news/uk/scotland/article1138006.ece (17. 03. 2005.)
Referenca u tiskanom rječniku Reference in a published dictionary	(Longman, 2003)	(Longman, 2003)	Longman, 2013: Longman Dictionary of Contemporary English (New Edition), Pearson Education Limited, Harlow.
Referenca u rječniku na internetu Reference in an online dictionary	(Longman, 2013)	(Longman, 2013)	Longman, 2018: Longman Dictionary of Contemporary English Online, https://www.ldoceonline.com/ (13. 12. 2018.)